

επιστημονική ημερίδα:
ΑΥΤΙΣΜΟΣ -
ΔΙΑΧΥΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ
αίθουσα Αλέξανδρος
4 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2009

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

Συντονιστής - Επιστημονική Επιμέλεια:
Στέργιος Νότας D.P.MGR., κλινικός ψυχολόγος
Επιστημονικός Υπεύθυνος Ειδικής Θεραπευτικής Μονάδας Αυτιστικών
Παιδοψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής

ομιλητές:

- Στέργιος Νότας D.P.MGR., κλινικός ψυχολόγος
- Δρ. Ιωάννης Βογινδρούκας, Λογοθεραπευτής, Διδάσκων Παν.Μακεδονίας
- Θεοπέμπη Ναγοπούλου, Εργοθεραπεύτρια, τ.Επιστημονική Υπεύθυνη
Δομών για Άτομα με Αυτισμό (Λάρισα, πρόγραμμα Ψυχαργός)
- Φωτεινή Γρηγορίου, Ειδική Παιδαγωγός, υπ. διδάκτωρ Παν/μίου Θεσσαλίας

Περιεχόμενα

Εισαγωγή

Πρόγραμμα ημερίδας

Ημερομηνίες, χώροι διεξαγωγής

Ομιλητές

Δήλωση συμμετοχής

Περίληψεις εισηγήσεων

εισαγωγή

Ο Αυτισμός είναι μία διάχυτη αναπτυξιακή διαταραχή του ανθρώπου.

Οι διαταραχές, οι δυσκολίες και οι περιορισμοί ποικίλουν σε βαρύτητα από άτομο σε άτομο, και αποτελούν διάχυτο χαρακτηριστικό της λειτουργικότητας του.

Σε όλες τις μορφές αυτισμού ακόμη και στις ήπιες υπάρχουν ορισμένες διαταραχές και δυσκολίες στη λειτουργία του ατόμου για τις οποίες απαιτούνται παρεμβάσεις. Ο αυτισμός μπορεί να συνυπάρχει με νοητική καθυστέρηση, άλλες αναπηρίες ή και με ιατρικά σύνδρομα και καταστάσεις.

Σε όλες τις περιπτώσεις, με την εφαρμογή κατάλληλων ψυχολογικών-εκπαιδευτικών-θεραπευτικών προσεγγίσεων, εφόσον εφαρμόζονται από νωρίς, συστηματικά και με συνέπεια, υπάρχουν δυνατότητες για βελτίωση της κατάστασης, σε ορισμένες μάλιστα πολύ σημαντική.

Στόχος της παρούσας ημερίδας είναι να εξετάσει πολύπλευρα το επιστημονικό αυτό θέμα και να καταρτίσει επαρκώς τους συμμετέχοντες είτε αυτοί προέρχονται από χώρους επιστημών υγείας-ειδικοί επιστήμονες, ψυχολόγοι, λογοθεραπευτές, εργοθεραπευτές, κ.τ.λ.- είτε από το χώρο της εκπαίδευσης και της αγωγής -δάσκαλοι, εκπαιδευτικοί ειδικής αγωγής, παιδαγωγοί κ.τ.λ.

Στέργιος Νότας, D.P.MGR. κλινικός ψυχολόγος

Πρόγραμμα ημερίδας

ΑΥΤΙΣΜΟΣ - ΔΙΑΧΥΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

Επιστημονική Επιμέλεια : Στέργιος Νότας

- 10.00 - 11.00 «Το Φάσμα του Αυτισμού», Σ. Νότας
- 11.00 - 12.30 «Δυσκολίες στην κοινωνική επικοινωνία των ατόμων με αυτισμό», Ι. Βογινδρούκας
- 12.30 - 13.00 Διάλειμμα
- 13.00 - 14.00 «Αυτισμός και εκπαίδευση: από τη θεωρία στην πράξη»
Φ. Γρηγορίου
- 14.00 - 15.00 «Θεραπευτικές εφαρμογές αισθητηριακής ολοκλήρωσης στα άτομα με αυτισμό» Θ. Ναγοπούλου
- 15.00 Στρογγυλό τραπέζι - συζήτηση
Συντονιστής παρουσιάσεων - συζήτησης : Σ. Νότας

*περιλήψεις των εισηγήσεων στο τέλος της ανακοίνωσης

Ημερομηνία, ώρες και τόπος διεξαγωγής

Ημερομηνία διεξαγωγής: **Σάββατο 4 Απριλίου 2009**
Ώρα προσέλευσης: 09.00 π.μ. - 10.00 π.μ.
Ώρες διεξαγωγής: 10.00 π.μ. - 16.00 ì . ì .

Η ημερίδα θα διεξαχθεί στη συνεδριακή αίθουσα **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ** του ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (Εθνικής Αμύνης 1 / απέναντι από το Λευκό Πύργο)

Εισηγητές

Στέργιος Νότας D.P.MGR.

Επιστημονικός Υπεύθυνος Ειδικής Θεραπευτικής μονάδας Αυτιστικών του Παιδοψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής, Ειδικός Συνεργάτης & Σύμβουλος του Υπουργείου

Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εξωτερικός Συνεργάτης του ξενώνα «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» για άτομα με αυτισμό. Έχει διατελέσει Επιστημονικός Υπεύθυνος και Συντονιστής ομάδας έργου σε Προγράμματα Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ του Υ.Π.Ε.Π.Θ., Επιστημονικός Υπεύθυνος και Διδάσκων Εκπαιδευτής σε Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα του ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου Ψυχικής Υγιεινής, της Εταιρίας Κοινωνικής Ψυχιατρικής και Ψυχικής Υγείας (Ε.Π. ΥΓΕΙΑ-ΠΡΟΝΟΙΑ) κ.α.

Έχει μέχρι σήμερα την Εποπτεία Πρακτικής Άσκησης φοιτητών και μεταπτυχιακών σπουδαστών στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (τμήμα ψυχολογίας) ενώ και παλαιότερα είχε την Εκπαίδευση και Εποπτεία Πρακτικής Άσκησης σπουδαστών της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής & Τεχνολογικής Εκπαίδευσης Παιδαγωγικό τμήμα - Π.Ε.Σ.Υ.Π., και στα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Ηπείρου - Πατρών (τμήμα λογοθεραπείας) .

Παράλληλα είναι συγγραφέας βιβλίων, επιμελητής επιστημονικών εκδόσεων, με πλήθος δημοσιεύσεων επιστημονικών εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά, άρθρων και συνεντεύξεων στον Τύπο.

Έχει συμμετάσχει σε συνέδρια, ημερίδες, σεμινάρια διαλέξεις που οργανώνονται από επιστημονικούς, κρατικούς και διεθνείς φορείς, ινστιτούτα, ιδρύματα ως πρόεδρος επιστημονικών επιτροπών-συντονιστής επιστημονικών εκδηλώσεων και σε έρευνες που οργανώνονται σε επιστημονικούς, κρατικούς, κοινωνικούς φορείς και διακρατικές συνεργασίες.

Δρ Βογινδρούκας Ιωάννης

Ο Βογινδρούκας Ιωάννης είναι Λογοπεδικός, Διδάκτορας του τομέα ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, με Μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Birmingham, εργάζεται στο Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο Β. Ελλάδας του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης και διδάσκει σε θέση 407/80 στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Ασχολείται με τον αυτισμό και τις γλωσσικές και επικοινωνιακές διαταραχές που συνυπάρχουν με αυτόν, είναι εκπαιδευτής του Γλωσσικού προγράμματος ΜΑΚΑΤΟΝ και το ενδιαφέρον του εστιάζεται στο ευρύ φάσμα των αναπτυξιακών γλωσσικών διαταραχών, των ειδικών μαθησιακών δυσκολιών, των πραγματολογικών διαταραχών και στη χρήση εναλλακτικών μεθόδων επικοινωνίας.

Είναι συγγραφέας του βιβλίου Οδηγός Εκπαίδευσης Παιδιών με Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές σε συνεργασία με τον Sherrat D. από τις εκδόσεις Ταξιδευτής, έχει επιμεληθεί μαζί με τους Καλομοίρη Γ. και Παπαγεωργίου Β. τον τόμο με τίτλο Αυτισμός : Θέσεις και Προσεγγίσεις του Πανελληνίου Συλλόγου Λογοπεδικών και έχει συμμετάσχει με κεφάλαια σε βιβλία σχετικά με τον Αυτισμό και τις Γλωσσικές Διαταραχές

Ναγοπούλου Θεοπέμπη

Η Ναγοπούλου Θεοπέμπη είναι εργοθεραπεύτρια με βασικές εξειδικεύσεις Νευροεξελικτική Αγωγή (BOBATH NDT), Αισθητηριακή Ολοκλήρωση (S.I.), TEACCH, PECS, ΜΑΚΑΤΟΝ, Αισθητηριακή Αμυντικότητα.

Έχει διατελέσει Επιστημονικά Υπεύθυνη του Κέντρου Ημέρας «ΧΑΡΑ Ι και ΙΙ» για άτομα με αυτισμό και του Ξενώνα «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» στη Λάρισα, στο «Κέντρο Ειδικών Παιδιών Ζωοδόχος Πηγή», έχει εργαστεί στο Κέντρο Ημέρας για άτομα με αυτισμό στο Ηράκλειο Κρήτης, στο Κέντρο Ημέρας για ψυχικά ασθενείς «ΕΣΤΙΑ» στη Θεσσαλονίκη, στο 3^ο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Ηρακλείου και Ειδικό Νηπιαγωγείο για παιδιά με αυτισμό, στο Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες, -Ατόμων με Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές Δήμου Νεάπολης Θεσσαλονίκης, σε Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης όπου είχε συμμετοχή στο σχεδιασμό και οργάνωση εθνικών, κοινοτικών, περιφερειακών προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Παράλληλα, διαθέτει διδακτική εμπειρία με εισηγήσεις, σε εκπαιδευτικά προγράμματα, σε Εθνικά Προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης όπου έχει αναλάβει και τον επιστημονικό συντονισμό, ενώ έχει συγγραφικό έργο και συμμετοχές σε επιστημονικές ημερίδες.

Γρηγορίου Φωτεινή

Δασκάλα Ειδικής Αγωγής στο 1^ο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Βόλου. Διδάσκει σε παιδιά με αυτισμό. Υπήρξε αποσπασμένη ως εκπαιδευτικός στο Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας για την Πρακτική άσκηση των φοιτητών και παράλληλα συμμετείχα σε ερευνητικά Προγράμματα του ιδίου Τμήματος. Παράλληλα έχει διδάξει σε ενήλικες σε προγράμματα που αφορούν στον Αυτισμό.

Έχει εξειδίκευση στον Αυτισμό (διάρκειας 600 ωρών, στα πλαίσια της ενέργειας «Εκπαίδευση Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες: Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών και Ειδικού Προσωπικού» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων) και είναι πιστοποιημένη και ενταγμένη σαν ειδική παιδαγωγός στα μητρώα εκπαιδευτών/τριών ενηλίκων Σ.Ε.Κ. του Ε.ΚΕ.ΠΙΣ σε κοινωνικά ευάλωτες ομάδες.

Είναι Υποψήφια Διδάκτορας στο Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με θέμα: «Κατανόηση Συναισθηματικών Εκφράσεων σε παιδιά με αυτισμό» ενώ παράλληλα παρακολουθεί το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Εκπαίδευση Ενηλίκων» στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Υπήρξε Επιστημονική Συνεργάτης στην ομάδα εργασίας του Αυτισμού στα πλαίσια του προγράμματος «Αναπροσαρμογή Αναλυτικών Προγραμμάτων για παιδιά με ειδικές ανάγκες». Παιδαγωγικό Ινστιτούτο 2003-2004.

Έχει συγγράψει δύο κεφάλαια σε υπό έκδοση βιβλίο σχετικά με τον αυτισμό και έχει δημοσιεύσει σε ξένο περιοδικό και πρακτικά συνεδρίων καθώς και ανακοινώσεις σε Διεθνή και Πανελλήνια Επιστημονικά Συνέδρια και Επιστημονικές Ημερίδες.

παροχές και κόστος συμμετοχής

Παροχές

Σε όλους τους συμμετέχοντες παρέχεται:

- Πιστοποιητικό παρακολούθησης
- Σχετικό επιστημονικό υλικό. Σε όλους τους συμμετέχοντες θα διανεμηθεί δωρεάν το cd "Το φάσμα του Αυτισμού-Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές." Παιδοψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής Π.Ν.Α. / Ειδική Θεραπευτική Μονάδα Αυτιστικών Ε.Θ.Μ.Α. "επιστημονική επιμέλεια Στέργιος Νότας D.P.MGR."
- Φάκελος συνέδρου
- Μπλοκ σημειώσεων
- Στυλό
- Μπουφέ

Προεγγραφές - Εγγραφές:

Προεγγραφές μέχρι Τρίτη 31 / 3 / 09:

Επαγγελματίες / εκπαιδευτικοί / ιδιώτες: 75€

Φοιτητές / σπουδαστές / ειδικευόμενοι: 65€

Απευθείας εγγραφή την ημέρα της ημερίδας:

Η απευθείας εγγραφή την ημέρα διεξαγωγής της ημερίδας ή η πληρωμή μετά τις 31/3/2009 δεν εμπεριέχει τη σχετική μειωμένη τιμή και το κόστος συμμετοχής είναι 85€ και για τις δυο κατηγορίες *και εφόσον υπάρχει διαθεσιμότητα θέσεων*.

Πληροφορίες για κράτηση και δέσμευση θέσης

Δηλώνοντας συμμετοχή είτε τηλεφωνικά είτε μέσω διαδικτύου στο link

(<http://www.e-employ.gr/application.php>) πραγματοποιείτε μια προκράτηση θέσης.

Η συμμετοχή σας στην εκδήλωση θεωρείται δεδομένη μόνο με την προπληρωμή του κόστους στον τραπεζικό λογαριασμό της εταιρείας που είναι ο ακόλουθος:

ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK

αριθμός λογαριασμού κατάθεσης 0 0 2 6 - 0 0 3 7 - 0 1 - 0 2 0 0 4 9 9 1 6 2

δικαιούχος EMPLOY O.E.

Ως αιτιολογία κατάθεσης συμπληρώνετε τον κωδικό T9 και το ονοματεπώνυμο σας και κρατάτε το αποδεικτικό της τραπεζής το οποίο επιδεικνύετε κατά την προσέλευση σας (μαζί με το φοιτητικό πάσο ή το βιβλιάριο σπουδών για τους φοιτητές) στη γραμματεία της ημερίδας την ημέρα διεξαγωγής.

Σημαντική σημείωση:

Για την καλύτερη εξυπηρέτησή σας, παρακαλούμε μην προχωρήσετε σε πληρωμή **εάν προηγουμένως δεν έχετε δηλώσει τηλεφωνική ή ηλεκτρονική συμμετοχή**, καθώς ο αριθμός των θέσεων είναι περιορισμένος και θα τηρηθεί αυστηρά σειρά προτεραιότητας. Ακυρώσεις θέσεων και επιστροφή του ποσού γίνονται δεκτές μέχρι και 10 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής, και εφόσον ειδοποιηθεί εγκαιρώς τηλεφωνικά το αρμόδιο τμήμα της εταιρείας, σε διαφορετική περίπτωση το ποσό παρακρατείται εξ' ολοκλήρου.

γραμματεία ημερίδας

Για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση, παρακαλούμε επικοινωνήστε με τη γραμματεία της ημερίδας.

T. 2310 230545

F. 2310 230415

Mob. 6971 670111

M. info@e-employ.gr

Url. www.e-employ.gr

Ώρες επικοινωνίας: 10:00 έως 19:00 καθημερινά από Δευτέρα-Παρασκευή

Περιλήψεις εισηγήσεων

ΤΟ ΦΑΣΜΑ ΤΟΥ ΑΥΤΙΣΜΟΥ - Στέργιος Νότας, D.P.MGR.

Ο Αυτισμός είναι μία διάχυτη αναπτυξιακή διαταραχή του ανθρώπου.

Οι διαταραχές, οι δυσκολίες και οι περιορισμοί ποικίλουν σε βαρύτητα από άτομο σε άτομο, και αποτελούν διάχυτο χαρακτηριστικό της λειτουργικότητας του.

Σε όλες τις μορφές αυτισμού ακόμη και στις ήπιες υπάρχουν ορισμένες διαταραχές και δυσκολίες στη λειτουργία του ατόμου για τις οποίες απαιτούνται παρεμβάσεις. Ο αυτισμός μπορεί να συνυπάρχει με νοητική καθυστέρηση, άλλες αναπηρίες ή και με ιατρικά σύνδρομα και καταστάσεις.

Σε όλες τις περιπτώσεις, με την εφαρμογή κατάλληλων ψυχολογικών- εκπαιδευτικών- θεραπευτικών προσεγγίσεων, εφόσον εφαρμόζονται από νωρίς, συστηματικά και με συνέπεια, υπάρχουν δυνατότητες για βελτίωση της κατάστασης, σε ορισμένες μάλιστα πολύ σημαντική.

Η διαταραχή εμφανίζει ιδιάζουσα συνθετότητα για την αντιμετώπιση της οποίας χρειάζονται εξειδικευμένες παρεμβάσεις, από κατάλληλα εκπαιδευμένα στελέχη. Οι παρεμβάσεις πρέπει να παρακολουθούν την αναπτυξιακή πορεία και να έχουν συνέχεια από φάση σε φάση σε όλη διάρκεια της ζωής του ατόμου ανάλογα με τις ανάγκες του .

Η εισήγηση είναι μια σαφής εισαγωγή στη σύγχρονη σκέψη, αντίληψη που αφορά το φάσμα του αυτισμού, τις διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές. Το CD που την συνοδεύει είναι ένας οδηγός για τους επαγγελματίες του χώρου της υγείας, της ψυχικής υγείας, της κοινωνικής αλληλεγγύης, τους εκπαιδευτικούς και όλους όσους ενδιαφέρονται για το αντικείμενο αυτό.

ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ -Δρ Βογινδρούκας Ι.

Η απόκλιση στην ανάπτυξη των επικοινωνιακών δεξιοτήτων, πριν από την κατάκτηση και χρήση της γλώσσας ως εργαλείου για επικοινωνία, είναι χαρακτηριστικό σύμπτωμα των ατόμων που εμπíπτουν στο φάσμα του αυτισμού. Έρευνες έχουν δείξει (Wing 1976), ότι τα βρέφη με αυτισμό υπολείπονται στις μη λεκτικές επικοινωνιακές και κοινωνικές δεξιότητες από πολύ νωρίς. Ως τέτοια συμπτώματα έχουν αναφερθεί το μονότονο κλάμα, η άρνηση για αγκαλιά, το αδικαιολόγητο κλάμα, η μη χρήση της βλεμματικής επαφής για επικοινωνιακούς και κοινωνικούς σκοπούς, η μη εμφάνιση της συμπεριφοράς του δειξίματος με στόχο το κοινωνικό μοίρασμα και το περιορισμένο ενδιαφέρον για το περιβάλλον. Κατά τον 18^ο μήνα στα συμπτώματα αυτά προστίθενται η καθυστέρηση στην ανάπτυξη της ομιλίας καθώς επίσης και η ακατάλληλη ή περίεργη ή περιορισμένη ενασχόληση με τα αντικείμενα.

Οι διαταραχές επικοινωνίας και λόγου στον αυτισμό συχνά συγχέονται μεταξύ τους με αποτέλεσμα την μη σωστή επιλογή των κατάλληλων θεραπευτικών τεχνικών για την αντιμετώπιση τους. Η έννοια των διαταραχών της επικοινωνίας αφορά στην ανάπτυξη δεξιοτήτων κοινωνικότητας και αλληλεπίδρασης πριν από την εμφάνιση του λόγου, ενώ οι διαταραχές λόγου αφορούν στις δυσκολίες ανάπτυξης της γλώσσας όταν το άτομο με δυσκολία, ενώ έχει επιθυμία να αλληλεπιδράσει και να επικοινωνήσει υπολείπεται στον τρόπο με τον οποίο θα το κάνει. Η σημασία της κατάλληλης αξιολόγησης αφορά και στο ευρύτερο οικογενειακό περιβάλλον του ατόμου με αυτισμό το οποίο θα πρέπει να ενημερωθεί κατάλληλα και να εκπαιδευτεί στους τρόπους αντιμετώπισης των δυσκολιών έτσι ώστε να συμμετέχει ενεργά στην αντιμετώπιση τους. Η αντιμετώπιση των ατόμων με αυτισμό ως προς τις διαταραχές της επικοινωνίας γίνεται συνήθως με εναλλακτικούς τρόπους επικοινωνίας και με τη χρήση οπτικών μεθόδων. Παρουσιάζονται δύο εναλλακτικά συστήματα επικοινωνίας και συζητούνται τα πλεονεκτήματα και οι διαφορές τους.

ΑΥΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ - Γρηγορίου Φωτεινή

Η σημασία της εκπαίδευσης. Το εκπαιδευτικό σύστημα στην Ελλάδα. Δικαίωμα στην κατάλληλη εκπαίδευση. Πρώιμη παρέμβαση. Ιδιαίτερες Εκπαιδευτικές ανάγκες των ατόμων με αυτισμό - Εξατομικευμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Εκπαιδευτική αξιολόγηση. Αναλυτικό

Πρόγραμμα Σπουδών για μαθητές με αυτισμό. Αναγκαιότητα τροποποίησης και προσαρμογής εκπαιδευτικού προγράμματος. Δομημένη Διδασκαλία. Συνεργασία σχολείου-γονέων

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ - Θ. Ναγοπούλου

Η Αισθητηριακή Ολοκλήρωση είναι μια φυσιολογική νευρολογική διαδικασία μέσω της οποίας ο εγκέφαλος οργανώνει κατάλληλα τις αισθητηριακές πληροφορίες από το περιβάλλον και το σώμα του ατόμου έτσι ώστε να παράγεται λειτουργική ή προσαρμοστική συμπεριφορά. Η δυσλειτουργία της Αισθητηριακής Ολοκλήρωσης είναι μια αναπτυξιακή διαταραχή η οποία επιφέρει διαρκώς αυξανόμενες δυσκολίες στην κίνηση, στη μάθηση, στην επικοινωνία, στην κοινωνικοποίηση, στην οργάνωση, στην προσαρμογή, στην συναισθηματική ισορροπία, στην αυτοπεποίθηση και στην ανεξαρτητοποίηση του ατόμου.

Έχει παρατηρηθεί ότι τα άτομα με αυτισμό παρουσιάζουν ιδιαίτερες δυσκολίες στην εγγραφή, στον προσανατολισμό και στην επεξεργασία αισθητηριακών πληροφοριών, στην Αισθητηριακή Ρύθμιση καθώς επίσης και στην Πράξη. Οι δυσκολίες αυτές συνοδεύουν συχνά την κλινική εικόνα του αυτισμού με αποτέλεσμα το άτομο να αναπτύσσει αμυντικές ή αυτοερεθιστικές συμπεριφορές ή αισθητηριακό λήθαργο συνεπώς και δυσκολίες ένταξης.

Οι θεραπευτικές τεχνικές της Αισθητηριακής Ολοκλήρωσης με την έγκαιρη, ενισχυμένη σκόπιμη και ελεγχόμενη εφαρμογή τους επηρεάζουν αποτελεσματικά το αναπτυξιακό προφίλ του παιδιού με αυτισμό σε όλο το φάσμα της λειτουργικότητάς του. Τα κλινικά αποτελέσματα επιφέρουν σημαντική βελτίωση στην ικανότητα προσαρμογής και αυξομείωσης των εισερχόμενων αισθητηριακών ερεθισμάτων από το σώμα και το περιβάλλον και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να διευκολύνεται η ένταξη των ατόμων με αυτισμό και να αποκτούν οι ίδιοι καθώς και οι οικογένειές τους καλύτερη ποιότητα ζωής.

Το μοντέλο παρέμβασης της Αισθητηριακής Ολοκλήρωσης αποτελεί ένα από τα πιο εξελισσόμενα μοντέλα στο πεδίο της εργοθεραπείας.

Σας προτείνουμε να επισκεφθείτε το δικτυακό τόπο της Ε.Θ.Μ.Α.

ΕΙΔΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΑΥΤΙΣΤΙΚΩΝ - ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΧΥΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

www.autismhellas.gr
